Влада - Радам !

Голос України

Газета Верховної Ради України № 222 (722) ♦ Вівторок, 23 листопада 1993 року ♦ Ціна 40 крб.

МАЛО МІНІСТРОМ СЕБЕ УЯВЛЯТИ, ТРЕБА МІНІСТРОМ БУТЬ

Саме так перефразувати рядки відомого українського поета змушує нас стан справ в промисловості, сільському господарстві і на транспорті. Зокрема, дебати у ВР щодо справ на транспорті, які відбулися в п'ятницю.

Чи розуміють міністри роль своїх відомств у перехідний час від командно-адміністративної системи до ринкової економіки? Чи є у них програма, позиція, вміння? Саме ці питання постають, коли бачимо, як наші міністерства (не всі, звичайно) тільки фіксують погіршення ситуації і не вміють на неї вплинути.

Матеріали із засідань Верховної Ради України читайте на 2-й стор.

Холодно. І не лише у квартирах...

Що казати — навіть Київ, хоч і порціями, теж ловить дрижаки. Але такого, як на Оболоні, тут ще не бачили: у кількох мікрорайонах на півтори доби зникла не тільки гаряча вода, а не стало й світла. Вчора зранку діти не пішли до дитсадків. Як на гріх — все це в районі вулиць Героїв Дніпра, Героїв Сталінграда...

Та справа не обмежується окремими вулицями чи містами, а виходить навіть за державні кордони. В ніч з п'ятниці на суботу між енергосистемами Росії й України введено режими, за якими в разі збільшення споживання російської електроенергії можливе автоматичне відключення українських ліній.

Хоча через нестачу енергії в Україні значна її частина — 1,5 мільйона кіловат — ще надходить з Росії, фахівці вважають, що фактично відбулося відокремлення енергосистем двох країн.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Абзац з листа

Останнім часом багато говоримо про труднощі з енергоносіями. А про нашу безгосподарність мовчимо. Ми ж не заощаджуємо електроенергію — ось і в нашому місті і вдень, і вночі освітлюють вулиці, а в квартирах постійно горить газ — і тепліше, і економія сірників. Ще з весни в нашому будинку немає гарячої води, гріємо її самі — ще одне джерело зайвої витрати газу. Це тільки в нашому місті. А якщо взяти в цілому по Україні?

В. КОЖАНІВСЬКИЙ, пенсіонер.
Дніпродзержинськ.

Делегація відбула до Чехії

На запрошення парламенту Чеської Республіки 22 листопада до Праги відбула українська делегація на чолі з Головою Верховної Ради України І.С.Плющем.

У складі делегації — голова Комісії Верховної Ради з питань соціальної політики та праці М.П. Білоблоцький, міністр економіки Р.В. Шпек, міністр фінансів Г.О. П'ятаченко, голова правління Національного банку В.А. Ющенко, інші офіційні особи.

Під час короткого візиту мають відбутися зустрічі з Президентом Чеської Республіки Вацлавом Гавелом, прем'єр-міністром Вацлавом Клаусом, головою палати депутатів парламенту Міланом Угде. Делегація ознайомиться з практикою роботи парламенту та органів державної виконавчої влади, ходом економічних реформ. Обговорюватимуться питання, що стосуються розвитку взаємовідносин між Україною і Чехією.

Продиктовано в номер

До перебування кораблів ЧФ в Поті

Як повідомили у прес-центрі ЧФ, зараз у Поті перебуває один десантний корабель «СДК-54» з 1 102 членами екіпажу, в самому місті діє тимчасова комендатура ЧФ, яка разом із грузинською міліцією контролює в'їзні і виїзні шляхи. 22 листопада з Поті пішли ще два кораблі «Красный Кавказ» і тральщик-снайпер.

У прес-центрі ЧФ спростували опубліковану в нашій газеті інформацію, що в Поті було вбито одного офіцера ЧФ, уточнивши, що він покінчив життя самогубством через те, що загубив табельну зброю.

Партія кримчан — громадян України

Міськрайонна конференція Українського Громадянського Конгресу Криму, що відбулась у Сімферополі 21 листопада, завершила процес формування регіональних організацій нової партії. Головою Сімферопольської міської і районної організації партії обрано директора тутешнього українського ліцею Ларису Барзут. Голова Комітету громадських організацій «Крим з Україною» М. Поровський заявив на конференції, що нова партія повинна об'єднати кримчан — громадян України незалежно від їхньої національності. Зараз регіональні організації партії створено майже у всіх містах та районах півострова. Установчий з'їзд УГКК відбудеться 28 листопада у Сімферополі. Після реєстрації в Міністі Криму партія має намір взяти участь у виборах ВР Криму.

Не сподобалось

Велику стурбованість у американської адміністрації викликають застереження, які Верховна Рада України включила до постанови про ратифікацію Договору СНО-1. Як заявила офіційний представник держдепартаменту США Крістін Шеллі, «дії Києва можуть відкласти чи взагалі завадити договору набрати чинності».

Згадавши, що Президент Л.Кравчук у травні 1991 року офіційно оголосив про рішення України приєднатися до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї, К.Шеллі вказала: США продовжують чекати, коли Київ виконає свої зобов'язання. Щодо застережень українських парламентаріїв, то Сполучені Штати вважають їх не найкращою формою висловлення стурбованості з приводу безпеки України.

Секретаріат, мабуть, задоволений

На 800 чоловік збільшиться чисельність українського батальйону в складі миротворчих сил ООН на території колишньої СФРЮ. Таке рішення на прохання Секретаріату ООН 19 листопада прийняла Верховна Рада України. До цього серед «голубих касок» в екс-Югославії налічувалося 420 військовиків з нашої країни.

УАПЦ починає акції громадянської непокори

Учора молебнем біля стін святої Софії в Києві почалися акції громадянської непокори Української автокефальної православної церкви (УАПЦ). Мета цих акцій (молебнів, демонстрацій протесту, пікетуваннь будинку адміністрації Президента) — добитися реєстрації Статуту про управління УАПЦ в Раді у справах релігій при Кабінеті міністрів України. Архієреї УАПЦ вважають, що їхня церква стала об'єктом дискримінації з боку уряду і вимагають негайної легалізації УАПЦ, дотримання принципів свободи совісті й відокремлення церкви від держави, повернення Видубицького монастиря та інших храмів.

Антибільшовицький блок народів відновлює спільний фронт

20-21 листопада в Києві відбулася конференція Антибільшовицького блоку народів (АБН), присвячена 50- річчю І Конференції поневолених народів Східної Європи та Азії. Це перша легальна офіційна акція АБН в Україні. Вона має на меті відновити спільний фронт дій народів колишнього Радянського Союзу та сателітних держав за свої національне визволення. Передбачається створення комітету для співпраці між цими країнами.

У конференції взяли участь представники національно- патріотичних сил Литви, Грузії, Таджикистану, Казахстану, США, Канади та інших держав.

«Золото» нашого богатиря

На чемпіонаті світу з важкої атлетики, який проходив у Мельбурні (Австралія), золоту медаль у ваговій категорії до 108 кг здобув представник України Тимур Таймазов, який підкорив вагу 420 кг.

Передплата-94

«Саламандра» — з передплатниками «Голосу України»!

Одна з найбільших страхових компаній України «Саламандра» бере під свою опіку усіх передплатників «Голосу України» на 1994 рік.

Всі ті, хто передплатить нашу газету на перше півріччя наступного року, сказано у відповідному договорі, будуть застраховані страховим акціонерним товариством «Саламандра» від смерті та інвалідності в результаті нещасного випадку у побуті чи на виробництві на суму до 25 мінімальних зарплат.

Редакція «Голосу України» бажає всім своїм читачам міцного здоров'я. Але водночас попереджає: не забудьте передплатити нашу газету на наступний рік. Тільки в такому випадку ваші проблеми стануть проблемою страхової компанії «Саламандра».

До завершення передплати залишилося 7 днів.

Верховна Рада: коментар тижня

Куди не кинь, там і клин

Важким видався минулий тиждень для народних депутатів України. Ситуація, що склалася останнім часом у паливно-енергетичній системі, яка не тільки додала соціального напруження в суспільстві, а й поставила на грань виживання цілі галузі народногосподарського комплексу, вимагала від депутатів ефективних і неординарних рішень. Ось чому, обговорюючи це питання, з трибуни лунали суворі докори і навіть звинувачення на адресу не тільки окремих міністрів, а й усього уряду.

Очевидно, правильно вчинила Верховна Рада, що поряд з цими проблемами розглянула й становище, що склалося на транспорті. Депутати, критично обговорюючи звіт міністра О. Климпуша, разом з тим справедливо дорікали й транспортній прокуратурі, органам внутрішніх справ, які не можуть справитися не те що з безпорядком, крадіжками, хабарництвом на залізницях, а й з елементарною спекуляцією на вокзалах, коли перекупники фактично прибрали до своїх рук всю реалізацію квитків на поїзди.

Окрема розмова велася про долю нашого морського флоту, який просто на очах тане і хиріє, працює не відомо на кого і чиї інтереси.

Отак куди не кинь оком, а висновок один: ситуація в Україні вкрай важка.

Ми могли передбачити немалі труднощі. Але щоб докотитися до того, що почнуть зупинятися цілі підприємства, цілі галузі й регіони, такі варіанти, певний, не спадали на думку навіть найбільшому песимістові. І вже, як найгірший фінал: з'явилася реальна загроза залишитися Україні без світла й тепла — у державі, котра, як прозвучало від мікрофона, живе, сидить на вугіллі.

І тут тривога й занепокоєність депутатів були цілком зрозумілі. Незрозуміле інше: якщо проблема впирається не в саму енергетичну та іншу сировину, яка вкрай потрібна для промисловості, а тільки в гроші, якими треба платити за цю сировину, то невже у Верховної Ради, уряду не досить сил, щоб розібратися, куди діваються оті мільярди, які перекочовують з кишені до кишені, минаючи державну казну? Адже Національний банк та й комерційні його брати не десь там у тридев'ятому царстві, а в нас поряд, під боком. То що, в нас бракує світлих умів, щоб розплутати не такий уже й складний детектив? Сьогодні ж кожному ясно: щоденно тюки українських карбованців комерційними і не тільки комерційними структурами конвертуються у долари і лягають мертвим вантажем на дно, припиняючи свій кругообіг. Скільки вже лунало з вуст і депутатів, і урядовців, що країна не може жити, якщо в ній домінуючу роль відіграє не своя власна, національна валюта, а валюта іншої країни.

Зрозуміло, розгул доларової лихоманки в Україні — не єдина причина вкрай розбалансованого фінансового механізму. Але ж колись треба рішуче взятися за те, що перекриває нам дихання, і звільнитися від смертельного зашморгу.

Що ж, очевидно сьогодні нам нікуди дітися від введення надзвичайного стану в економіці. Хоч як це невигідно з політичних міркувань, економічні інтереси нашої держави нині значно вищі від політичних амбіцій. Праві ті депутати, які наголошували: це треба було зробити ще вчора, сьогодні на обрії проступають ще суворіші перспективи — для врятування України потрібне введення навіть загального надзвичайного стану.

Що ж, може нас Бог милує від такого крайнього кроку, але навести жорсткий, найсуворіший порядок у врегулюванні платежів і всього банківського господарства, а також у всьому, що купується й продається, треба негайно.

Відступати вже нікуди.

Анатолій КРАСЛЯНСЬКИЙ.

Парламентська хроніка

Фінішний вибух

Денне засідання 19 листопада

Після бурхливих дебатів щодо нинішнього енергозабезпечення України та становища на транспорті, які так і не вилилися в якісь практичні рішення, депутати наприкінці останнього сесійного дня тижня, ніби схаменувшись, за якихось дві години прийняли цілий пакет різних документів. Серед них — зміни і доповнення до Закону «Про загальний військовий обов'язок і військову службу», Постанову «Про збільшення чисельності батальйону Збройних сил України в миротворчих силах Організації Об'єднаних Націй на території колишньої Югославії», Закон «Про внесення змін до декретів Кабінету міністрів України про податок на добавлену вартість та про акцизний збір», Закон «Про внесення доповнень до Декрету Кабінету міністрів України про державне мито».

Народні обранці під час денного засідання внесли зміни, що стосуються порядку звільнення деяких категорій працівників до Кодексу законів про працю, прийняли в другому читанні Закон про міжнародні договори, Постанову Верховної Ради України про внесення доповнень до структури Генеральної прокуратури, у першому читанні — Закон України «Про внесення змін і доповнень до Закону України «Про прокуратуру», Постанову про забезпечення розрахунків за поставлену нинішнього року до державних ресурсів сільськогосподарську продукцію.

Заодно привітавши всіх працівників агропромислового комплексу України з їхнім професійним святом і побажавши їм нових звитяг у майбутньому, головуючий закрив пленарне засідання до наступного тижня.

Україна інформує світ про свою позицію

22 листопада перший заступник Голови Верховної Ради України Василь Васильович Дурдинець прийняв Надзвичайного і Повноважного Посла Королівства Нідерланди в Україні Роберта Германа Серрі і мав з ним тривалу розмову.

Під час бесіди відбувся обмін думками з широкого кола питань, що цікавлять обидві сторони, починаючи від дальшого розвитку і поглиблення відносин та співробітництва між Україною і Королівством Нідерланди, перспектив міжпарламентських зв'язків і закінчуючи питаннями світового значення. Василь Дурдинець, розповідаючи гостеві про законотворчу і контрольну діяльність Верховної Ради, зупинився на пакеті законопроектів першочергової ваги, які Верховна Рада розглянула останнім часом і має розглянути до кінця року. Йшлося, як на річ, і про щойно прийняті Верховною Радою важливі документи, зокрема Постанову про ратифікацію Договору про скорочення і обмеження стратегічних наступальних озброєнь і Лісабонського протоколу до нього та Закон про вибори народних депутатів України.

Перший заступник Голови Верховної Ради України особливо наголосив, що Україна висловила свою повну готовність неухильно йти шляхом реалізації проголошеного без'ядерного статусу при наявності міжнародних гарантій її безпеки і належної фінансово-економічної допомоги.

Бесіда пройшла у дусі взаєморозуміння і повної довіри.

У бесіді взяв участь член Президії Верховної Ради України, голова постійної Комісії мандатної та з питань депутатської етики Василь Рябоконь.

***

Того ж дня перший заступник Голови Верховної Ради України Василь Дурдинець прийняв віце-президента Фонду Україна — США Роберта Макконела, який нині очолює програму Фонду «Розбудова правової держави».

Прес-центр Верховної Ради України.

Чверть національного доходу — від орендних підприємств

Чи здобуде СОПУ стільки ж депутатських місць у Верховній Раді?

Днями в Києві відбулися Всеукраїнські збори орендарів і підприємців, головною метою яких було обговорити питання участі у виборах 1994 року. Результатом роботи стали три документи: «Декларація про участь орендарів і підприємців у виборах», «Основи економічної платформи» та «Загальні рекомендації».

У Декларації орендарі і підприємці заявляють, що головна мета участі у виборчій кампанії — формування депутатського корпусу, здатного на проведення державної політики, що відповідає докорінним інтересам народу України та програмним принципам Спілки орендарів і підприємців. Для досягнення цього збори зосереджуватимуть основні зусилля на роботі безпосередньо у виборчих округах і вважають за обов'язкове висунути і провести своїх кандидатів у депутати або підтримати інших кандидатів, що поділяють програмові принципи Спілки орендарів і підприємців у усіх 450 округах. І, здається, ці заяви мають під собою досить таки міцне підгрунтя — сьогодні оренда об'єднує понад 15 тисяч підприємств із більш як два мільйони працівників.

Щодо економічної програми, то Спілка орендарів і підприємців (СОПУ) виступає за те, щоб кожен громадянин України отримав свою частку загальнодержавної власності (в тому числі й землі) із непохитними гарантіями, що вони ніколи не будуть у нього відібрані. Щоб зупинити обвальне зростання цін і падіння життєвого рівня населення, СОПУ вважає за потрібне ослабити податковий тиск на громадян і підприємства, забезпечити соціальний захист найменш захищених верств населення шляхом відновлення індексації заробітної плати, пенсій, стипендій в залежності від зростання цін та адресної матеріальної допомоги. Ще одним чинником соціального захисту населення має стати компенсація втрат населення за вкладами в Ощадбанк та за речовими облігаціями.

Задля створення сильної економіки високого технологічного рівня орендарі та підприємці вважають також за потрібне розв'язати всі питання, пов'язані зі встановленням обгрунтованого курсу української валюти, створенням закордонної мережі торгових представництв, розвитком системи взаємовигідної внутрішньої кооперації і оптової торгівлі, структурної перебудови економіки тощо.

Сергій ЛАВРЕНЮК.

Безпечні шляхи — проблема державна?..

Як відомо, ще в липні набрав чинності Закон України «Про дорожній рух». Ним передбачено регулювати взаємовідносини між усіма учасниками дорожнього руху, чітко регламентувати права і обов'язки кожного з них. Як застосовуються норми Закону на практиці? На це та деякі інші запитання відповідає начальник Головного управління ДАІ МВС України генерал-майор міліції Б. П. Масловський.

— Не секрет, що досі усі проблеми, пов'язані із гарантуванням безпеки дорожнього руху, лежали в основному на плечах тільки ДАІ. Вказаним нормативним актом передбачено державне управління у сфері дорожнього руху. Що це означає? А ось що. Відтепер, скажімо, міністерства, інші центральні органи державної виконавчої влади та об'єднання у межах своєї компетенції забезпечують безпеку дорожнього руху, несуть відповідальність за виконання державних і галузевих програм у цій сфері, видають нормативні акти про дорожній рух, які не суперечать законодавству, сприяють підприємствам, установам та організаціям, що входять до їх складу, у здійсненні заходів щодо безпеки дорожнього руху.

За недотримання правил, норм та стандартів у сфері безпеки дорожнього руху відтепер несуть відповідальність, аж до кримінальної, керівники усіх рангів.

Бо відступати, як кажуть, далі нікуди. Судіть самі: тільки нинішнього року працівники ДАІ вже мали неприємні зустрічі майже з 5 мільйонами порушників правил дорожнього руху. Тобто практично кожний 7—8 дорослий житель нашої держави піддавався адміністративному стягненню.

— Так, далеко не втішні результати нашого безкультур'я та й нашого правового нігілізму. Але це з одного боку, а з іншого — чи спрацьовує до кінця чинне законодавство у сфері безпеки дорожнього руху, зокрема закон, про який ведемо сьогодні мову?

— Якщо відверто, то ні.

— Багато недоліків в адміністративному законодавстві. Ось характерний приклад. Сьогодні розгляд справ за найбільш поширені порушення правил дорожнього руху — поза компетенцією інспектора дорожньо-патрульної служби, а це 75 відсотків особового складу ДАІ. Таким чином, понад три з половиною мільйона порушників вимушені після складання адміністративного протоколу звертатися у відповідний орган внутрішніх справ з приводу винесення постанови про штраф.

На нашу думку, слід якнайшвидше повернутися до попереднього механізму — штрафних квитанцій. У разі згоди порушника працівник ДАІ без складання протоколу може стягнути штраф, скажімо, за перевищення швидкості, недотримання вимог дорожніх знаків чи розмітки безпосередньо на місці порушення.

Зараз висуваються рішучі вимоги посилити відповідальність за керування транспортними засобами у стані алкогольного чи наркотичного сп'яніння. Адже тільки нинішнього року вже зареєстровано понад 4 тисячі «п'яних аварій».

— Отже, назріла нагальна потреба привести чинне законодавство у сфері дорожнього руху, як кажуть, до спільного знаменника?

— МВС України спільно з іншими зацікавленими відомствами підготувало відповідний законопроект, який дасть змогу усунути чимало недоліків, позбутися суперечностей між нормами Кодексу України про адміністративні правопорушення і положеннями Закону «Про дорожній рух». При цьому враховано чимало слушних пропозицій трудових колективів, окремих громадян, зокрема народних депутатів А. Ковіньки, Е. Дідоренка та інших. Передбачаються норми, за якими водіям і пішоходам буде матеріально невигідно порушувати правила дорожнього руху. Проект було детально розглянуто у Кабінеті міністрів, істотно доопрацьовано у комісіях Верховної Ради України. Тепер слово — за парламентом.

— Дякую за розмову, будемо сподіватися, що народні обранці не відкладуть у довгу шухляду нагальні проблеми безпеки дорожнього руху. У вирішенні державних питань має домінувати і державний підхід.

Розмову вів В. ЮРНЮК.

Повідомлення прес-служби Президента України і Кабінету міністрів України

У зв'язку з ратифікацією Верховною Радою України Договору про скорочення та обмеження стратегічних наступальних озброєнь (Договір про СНО) та Лісабонського протоколу до Прес-служби Президента України і Кабінету міністрів України надійшли численні прохання представників вітчизняних та зарубіжних засобів масової інформації висловити ставлення Президента Леоніда Кравчука до цієї події.

Під час розмови зі своїм прес-секретарем на згадану тему Президент України заявив, що він неухильно дотримується політичної і стратегічної лінії, викладеної в заявах і постановах Верховної Ради України та в заявах Президента України про те, що Україна має набути в майбутньому статусу без'ядерної держави. Саме такій меті було підпорядковано всі дії Президента і уряду, що передували ратифікації Договору про СНО. На розгляд Верховної Ради України ними було подано пакет документів, які охоплюють весь комплекс проблем, пов'язаних з ратифікацією Договору про СНО та з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї. У цьому пакеті міститься глибокий і всебічний аналіз військово-політичних, економічних, технічних, екологічних і соціальних наслідків курсу України на ядерне роззброєння, враховано також його міжнародні аспекти.

Позиція Президента в питанні про ратифікацію Договору про СНО і, зокрема, про приєднання до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї має широку підтримку як в Україні, так і за її межами. Однак Верховна Рада України визнала за доцільне ратифікувати лише Договір про СНО та Лісабонський протокол з певними застереженнями. Причин для такого підходу є чимало, серед них нічи не найголовніша та, що міжнародне співтовариство не врахувало всю складність та специфічність української ситуації і не виявило активності та конструктивного бажання взаємодіяти з Україною в період підготовки до ратифікації Договору про СНО.

Президент Леонід Кравчук підтвердив незмінність своєї позиції і зазначив, що попри всі неоднозначні оцінки, які висловлюються з приводу Постанови про ратифікацію, цей документ містить у собі й важливі конструктивні моменти, котрі дозволяють просувати вперед процес ядерного роззброєння. Це стосується, зокрема, того, що поступове знищення носіїв і боєзарядів не виключає ширшого підходу до ліквідації ядерної зброї і що ратифікація Договору про СНО відкриває нові можливості для приєднання України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї. Позитивним є й те, що Верховна Рада України закликала всі ядерні держави приєднатися до зусиль України і розпочати скорочення своїх ядерних арсеналів.

Наприкінці розмови Леонід Кравчук сказав, що Президент і уряд України продовжують працювати над проблемою ядерного роззброєння і набуття Україною статусу без'ядерної держави, аби найретельніше підготувати відповідні документи для успішного її розв'язання.

Президент України висловив сподівання, що міжнародне співтовариство, насамперед такі держави, як США, Росія, Франція і Великобританія, конструктивно співпрацюватимуть та взаємодіятимуть з Україною у цій надзвичайно складній і важливій справі.

СТАРТ-1: ратифікація із застереженнями

Минулої п'ятниці прес-центр Верховної Ради України зорганізував представницьку прес-конференцію для українських та зарубіжних журналістів. У ній взяли участь перший заступник Голови Верховної Ради В. Дурдинець, голова постійної Комісії ВР з питань оборони та державної безпеки В. Леміш, голова постійної Комісії у закордонних справах Д. Павличко, віце-прем'єр В. Шмаров, міністр закордонних справ України А. Зленко, міністр оборони В. Радецький. Головна тема зустрічі з журналістами — ратифікація Верховною Радою Договору про обмеження та скорочення стратегічних наступальних озброєнь СТАРТ-1 та Лісабонського протоколу до нього.

Вступним словом прес-конференцію відкрив В. Дурдинець. Він зазначив, що Україна зробила цей крок, виходячи з благородних намірів стати в майбутньому без'ядерною державою. Але йдучи назустріч світовому співтовариству, наша держава також хоче, аби її національна безпека не постраждала. Саме тому, ратифікувавши Договір СНО-1, Верховна Рада України зажадала від держав—членів ядерного клубу (насамперед від Росії та США) гарантій своєї національної безпеки, а саме: зобов'язань не застосовувати проти нашої країни ядерну зброю і звичайні озброєння з метою агресії та територіальних зазіхань, а також використання важелів економічного тиску на Україну. Такими гарантіями не можуть бути фуршетні обіцянки Б. Клінтона чи Б. Єльцина. Існує усталена практика міждержавних угод та договорів, які якраз і є юридичними документами, що гарантують безпеку. Найприйнятнішою нині могла б бути тристороння (Україна, Росія, США) угода про взаємні гарантії безпеки.

Верховна Рада ратифікувала СТАРТ-1, відкинувши президентський варіант рішення. Л. Кравчук наполягав, щоб у постанові про ратифікацію не фігурували конкретні цифри про носії та боєзаряди. Однак 254 голосами парламент затвердив постанову, запропоновану Комісією з питань оборони та державної безпеки, за якою Україна зобов'язується скоротити 36 відсотків носіїв та 42 відсотки боєзарядів.

На прес-конференції міністр оборони України генерал-полковник В. Радецький уточнив, що в поняття «носії» входять не лише міжконтинентальні балістичні ракети (МБР). Це можуть бути і літаки-бомбардувальники далекосяжної авіації. Що саме підлягатиме утилізації — вирішуватиме Україна.

Найбільше на прес-конференції йшлося про фінансовий бік проблеми деядернізації. І В. Дурдинець, і В. Шмаров, і А. Зленко наголошували, що постановою ВР не визначаються якісь конкретні суми. Але зрозуміло, що виконати весь обсяг робіт згідно з вимогами СТАРТу-1 Україна самотужки не зможе. Адже на це, за попередніми підрахунками, необхідно 1,6-1,7 мільярда доларів. А щоб повністю знищити ядерну зброю, розміщену на українській землі, необхідно майже 4 мільярди доларів. Оскільки ліквідація 176 МБР, нашпигованих в українській землі, — це проблема безпеки всього світового співтовариства, мабуть, необхідно створити міжнародний фонд деядернізації України, підкреслив В. Дурдинець. Бо й обіцяні офіційним Вашингтоном 175 мільйонів доларів теж не розв'язують проблеми.

Ілюзіями тішать себе ті політики й військові фахівці, хто сподівається, що після ратифікації СТАРТу в Україну негайно потечуть звідусіль долари. Перебуваючи в штаб-квартирі НАТО в Брюсселі, я на власні вуха переконався, що прагматичний Захід ставиться до України дуже жорстко. Бесідуючи з провідними військовими аналітиками НАТО, я дійшов висновку, що надії на допомогу Заходу в справі нашої деядеризації — це черговий блеф. Допомога ця ще більше ефемерна, ніж підтримка наших економічних реформ. Самовпевнені натовці не втомлювалися повторювати: Україна зобов'язана ліквідувати ядерну зброю, бо вона не є ядерною державою, а в який спосіб вона це зробить — то її проблеми. Отже, треба бути свідомими того, що нас поважатимуть і з нами рахуватимуться, якщо ми зможемо також бути і прагматичними, і самовпевненими, і з почуттям власної гідності. Не наш народ бажав, щоб його земля стала стартовим майданчиком для сотень МБР та «бекфайєрів». Якщо світ хоче справді позбутися «ядерної смерті» на нашій землі, щоб життя на планеті стало безпечнішим, Україні треба допомогти.

Проблема з проблем також — компенсація за збагачений уран та бойовий плутоній, що є компонентами МБР та авіабомб. За вивезену до Росії тактичну ядерну зброю нам поки що не заплачено ні копійки. Аналітики вважають, що марно сподіватися коли-небудь отримати компенсацію за оперативно-тактичні ядерні ракети. Швидше за все, вони назавжди стали власністю Росії. Хоч на прес-конференції А. Зленко сказав, що під час недавньої зустрічі зі своїм російським колегою А. Козирєвим порушувалося це питання, і глава дипломатичного відомства Росії заспокоїв: свого часу ми повернемося й до цього питання.

Технічний бік справи також цікавив журналістів. Де будуть розукомплектовуватися МБР та літаки-бомбардувальники і скільки на це необхідно часу? В. Шмаров повідомив, що утилізацію можливо провести лише там, де ці «штуки» вироблялися, тобто на російських оборонних заводах. Отже, існує цілком реальна небезпека, що якщо передати ядерну зброю до одержання компенсацій, то з стратегічними наступальними озброєннями (СНО) повториться те саме, що було з оперативно-тактичними: Росія отримає «стільці», а гроші обіцятиме віддати потім. Україна як власник СНО повинна наполягати на такому варіанті: спочатку заплатіть гроші, а тоді вже забирайте озброєння. Щодо термінів, то віце-прем'єр повідомив, що знищення 36 відсотків носіїв і 42 відсотків боєзарядів триватиме протягом семи років.

Торкалися на прес-конференції і питання про регламентні та ремонтні роботи в ракетних шахтах. Як відомо, існує міждержавна угода між Україною та Росією, за якою МБР обслуговують разом з українськими фахівцями і спеціалісти з Росії. Поки що ця угода виконується і немає підстав для тривоги про безпеку ядерно-ракетної зброї. Оперативне управління нею також у руках Росії. Україна здійснює лише адміністративне управління ракетними військами. Щоб створити свою автономну систему управління, нам необхідно було б витратити сотні мільярдів доларів.

Отже, підсумки. Ратифікувавши СТАРТ-1, Україна продемонструвала добру волю й прагнення повністю позбутися в майбутньому «ядерної смерті» на своїй землі. Але навчена гірким досвідом (вивезення оперативно-тактичної ядерної зброї за «так», територіальні претензії північного сусіда), наша держава хоче надійних гарантій своєї безпеки, компенсації за ракети, уже вивезені до Росії, та за МБР й літаки, які тепер вивозитимуться. Як мовиться, чужого нам не треба, але й свого не віддамо. Жодного зухвальства в такій позиції немає. Цією мудрістю послуговуються всі держави. В усі часи й на всіх континентах.

Валентин ЛАБУНСЬКИЙ.

Економіка

Біржовий комітет думає про нову грошову одиницю

і розповсюдив свою заяву, текст якої наводиться нижче

Заява біржового комітету Української міжбанківської валютної біржі

2 листопада 1993 року Президент України видав Указ «Про додаткові заходи щодо вдосконалення валютного регулювання», яким Національному банку рекомендовано встановити порядок регулювання офіційного валютного курсу національної грошової одиниці й тимчасово припинити торги на Українській міжбанківській валютній біржі. У цьому зв'язку Біржовий комітет УМВБ вважає за необхідне зробити заяву.

Прийняття Указу є порушенням чинного законодавства України, бо відповідно до Декрету Кабінету міністрів «Про валютне регулювання» від 19 лютого 1993 року, дію якого може припинити лише Верховна Рада України, офіційний курс встановлюється на підставі результатів торгів на міжбанківському валютному ринку.

Запровадження три місяці тому фіксованого курсу іноземних валют до українського карбованця, зупинення на якийсь час торгів на УМВБ — це ніщо інше, як повернення Уряду до політики адміністративного управління економікою, що заходить у пряме протиріччя з програмою Уряду щодо послідовності здійснення вже започаткованих економічних реформ і їх синхронізацією з реформами в державах СНД та Східної Європи.

Біржовий комітет застерігає, що за умов поглиблення економічної кризи стан, що склався в галузі валютного регулювання, спричиняє згубні наслідки, бо, зумовлює відплив закордонних інвестицій і припинить їх надходження, призводить до втрати довіри з боку міжнародних фінансових інститутів до економічної політики українського Уряду; завдає нищівного удару по українських виробниках-експортерах, призводить до збитковості їхньої продукції. І хоча Уряд пояснює свої дії необхідністю поставок в Україну критичного імпорту, Біржовий комітет відповідально заявляє, що такі дії лише спричинять повну втрату українськими експортерами можливості заробляти валюту, доконечно потрібну для того ж таки імпорту нафти, газу, деревини, ліків, тощо; руйнується також єдиний наявний інструмент визначення та регулювання реального курсу національної грошової одиниці України до іноземних валют, фактично благословляється «чорний» ринок валюти та його безконтрольність.

Біржовий комітет УМВБ вважає, що стабілізація національної грошової одиниці, майбутнє впровадження гривні можливі лише за умов суворої обмежувальної грошово-кредитної політики, активного стимулювання експорту і відповідного збільшення валютних надходжень в Україну.

Біржовий комітет УМВБ просить Верховну Раду України дати належну оцінку ситуації, що склалася навколо грошового та валютного ринків України.

Продиктовано в номер

Перший з'їзд нейрохірургів

Сьогодні у Києві розпочав роботу Перший з'їзд нейрохірургів України. У його роботі беруть участь близько 500 делегатів з України, Росії, Білорусі, Канади, Мексики, США та інших країн світу. На з'їзді розглядатимуться вплив Чорнобильської катастрофи на мозок, інші питання. З'їзд проходить на базі Інституту нейрохірургії імені Андрія Ромоданова АМН України.

Авіатори відлітають у вирій

42 офіцери-авіатори подали рапорти на ім'я командира частини з проханням звільнити їх зі служби у зв'язку з виїздом до Росії на постійне місце проживання. Принагідно нагадати, що саме військові льотчики одними з перших на Запоріжжі приймали присягу на вірність народові України. Причина виїзду — матеріальні негаразди та страх перед можливістю соціального вибуху.

Є новий тролейбус. Потрібен замовник

На столичному заводі імені Антонова (спільно з заводом електротранспорту) випущено дослідний зразок нового тролейбуса «Київ-12». Машина на метр довша від румунської й на три тонни легша. Якщо знайдеться замовник, то наступного року буде випущено 50 таких тролейбусів.

Випустили джина з пляшки

У Цуренській школі Герцаївського району на Буковині припинено навчання. Через отруєння невідомою речовиною госпіталізовано 27 школярів. Діти захворіли після того, як один з учнів приніс у клас пляшку з якоюсь рідиною і ненароком вилив її на підлогу. Речовина виявилась нервово-паралітичною. Провадиться дезактивація класних приміщень. Лікарі вживають заходів для порятунку школярів.

Культура

Без спонсорів, без журі

вирішили обійтися організатори другого міжнародного фестивалю камерних театрів «Сузір'я». Але за призи не забули.

Головне управління культури Київської держадміністрації, як заявив його начальник О.Биструшкін, до речі, популярний український актор, вирішило обійтися цього разу без допомоги спонсорів — самотужки фінансувати фестиваль. І це, на думку його організаторів, додасть престижу театральному святові.

Не буде й традиційного журі. Але призи одержать кращі трупи, запрошені до Києва. Які саме — вирішуватимуть ті, хто встановлював ці призи.

Чиї роботи зможуть побачити кияни в ці дні? З виставою «Подібний до лева», яка вже встигла стати лауреатом міжнародного театрального фестивалю у Ташкенті, приїхав Бакинський камерний театр. Зі спробою безтекстового дійства на сцені «Нотатки божевільного» познайомить нас Мінський молодіжний театр. Словенською мовою, яка, сподіваємося, буде зрозумілою для наших земляків, гратиме виставу «Німий офіціант» Національний театр Чорногорії. А ось спектакль афінського «Естеа Театру» ми зможемо побачити на щойно відкритій малій сцені театру Естради — у приміщенні колишнього «Грецького торгового дому». Отже, гості з древньої Еллади почуватимуть себе в Києві майже як удома. А на малій сцені Молодіжного протягом трьох днів працюватиме румунський театр «Одіон».

В афіші фестивалю — лише вистави закордонних труп. А для 40 столичних малих театрів це буде ще одна добра нагода познайомитися з театральним життям ближнього і далекого зарубіжжя.

Людмила ГРАЧ.

Поправка

В інформації «Лиходії схаменулися» («Голос України» 20 листопада ц.р.) сталася прикра помилка. Там йшлося про меморіальну дошку на будинку, де жив Василь Симоненко, а не Василь Стус.

Можемо вважати себе запрошеними?

Резонанс

24 листопада у Києві відбудуться вибори голови Центрального правління УТОС. У зв'язку з цим редакція отримала несподіваного листа від Української асоціації «Відлуння війни» (вона об'єднує тих, хто став інвалідами з дитинства внаслідок Вітчизняної війни).

Так от, автори листа вважають, що подібні вибори не повинні проводитись келійно, як це було досі. Адже УТОС, як і іншим організаціям інвалідів, потрібні широкі контакти. Особливо — тепер, коли УТОС загрожує розпад в разі банкрутства її підприємств. Якщо це станеться — ті, хто міг би допомогти інвалідам, просто нічого не знатимуть! А треба, щоб знали заздалегідь.

Тому автори листа запрошують нас, журналістів, на вибори до УТОСу. І не лише нас, а й людей з апарату Президента України, з парламенту, уряду, Міністерства соціального захисту.

Підемо? Адже все одно колись доведеться йти.

Паралелі

Корови з вертикальним зльотом

Представник Президента у Волинській області Володимир Блаженчук видав розпорядження про передачу майна військових містечок колишніх ракетних частин, які тут дислокувалися, сільськогосподарським підприємствам Луцького та Локачинського районів. У селі Усичі Луцького району керівники місцевого відгодівельного радгоспу планують у військовому містечку поселити корів, створити м'ясопереробний цех, де виготовлятимуться смачні ковбаси.

Богдан БЕРЕКЕТА.

Волинська область.

То не солдат в протигазі, то — мавпа

За повідомленням прес-центру Одеського військового округу, в третій роті батальйону, яким командує підполковник Микола Олександров, у солдатській казармі оселилась ...мавпа. Подарували її солдатам працівники Миколаївського зоопарку. Солдати відразу обладнали для цієї особи вольєр, нанесли іграшок. Харчується мавпочка за солдатським столом, нічим не гребуючи. Та ласощі все ж полюбляє, і солдати приносять, хто що може — яблука, груші, іноді банани.

Георгій ВОРОТНЮК.

Миколаїв.

У світ!

630 рецептів здоров'я тіла й душі

Колеги з газети «Сільські вісті» підготували до друку і випустили у світ унікальну книгу «Раджу ліки, перевірені тисячоліттями», яку написав лікар-фітотерапевт Євген Товстуха. В ній зібрано 630 рецептів напоїв, відварів і спиртових комбінацій з трав для лікування хвороб. Є тут і народні рецепти, які передаються віками з покоління у покоління, є і авторські, є і замовляння від усяких недугів, від творчої зневіри.

Цю книгу можна гортати щодня, бо вона не тільки вчить лікарського мистецтва, а й рекомендує салати, заряджає позитивною енергією народного мистецтва виживання у тяжку пору.

Здається, вона якраз наступає, тому книга «Раджу ліки» з'явилася на світ вчасно.

Наш кор.

Контакти

Ще один місток

Львівщина та область Бараня (Угорщина) підписали договір про міжрегіональне торговельно-економічне, науково-технічне, культурне та інше співробітництво. Сторони, зокрема, мають намір обмінюватися інформацією про пріоритетні інвестиційні потреби, клопотатимуться перед урядами держав про сприяння в експортно-імпортних операціях та розрахунках по них. Програма договору також передбачає всебічне сприяння діяльності національних товариств.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Пригода

Нафтопірати накивали п'ятами

Неподалік села Шепарівці Коломийського району Івано-Франківської області невідомі здійснили спробу врізатися в магістральний нафтопровід з метою викрадення солярки. Однак крадіям не пофортило: у трубі підвищився тиск, пальне під сильним тиском почало фонтанувати через зроблений отвір. Зловмисники накивали п'ятами.

Уранці розлиту солярку хтось підпалив. На щастя, пожежу вдалося ліквідувати. Слідство за цим фактом веде Коломийський відділ Служби безпеки України. До речі, це вже третій випадок нафтового піратства на цій ділянці нафтопроводу.

Василь БАБУХ.

Реалії

Харківські колонії за кордоном

Водії харківського електротранспорту масово залишають свої домівки, створюють у Москві, Тулі та інших містах своєрідні колонії, працюючи там за вахтовим методом. Харків'яни ж тим часом звикають ходити пішки.

З початку року з Харківського трамвайно-тролейбусного управління звільнилося близько двох тисяч висококваліфікованих спеціалістів. Причина — низька зарплата. А в сусідніх російських регіонах вона незрівнянно вища (зважаючи на курс карбованця до рубля). Отож водії їдуть, аби привозити додому близько трьох мільйонів карбованців щомісяця.

Представник Президента в області О. Масельський видав розпорядження про 50-процентну надбавку до платні водіям та техперсоналу, однак навряд чи це зарадить. Як не рахуй, а за такої «конвертації» працювати у наймах вигідніше.

Микола КОСИЙ.

Харків.

Синдром Сусаніна

Спроба зміцнити кордони України, щоб запобігти її остаточному розграбуванню, змусило контрабандистів звертатися до послуг місцевих провідників. Знаючи об'їзні шляхи, лісами і ярами проводять новоявлені сусаніни, звичайно, не за спасибі, окремі машини, а то й цілі автоколони в Росію.

Серед затриманих останнім часом за незаконний «промисел» навіть заступник директора Глухівського науково-дослідного інституту луб'яних культур Стрижак. За 40 «зелененьких» він узявся допомогти переправити на «той бік» 2 нових «Волги».

Попри жорсткі покарання за контрабанду (кримінальна відповідальність, конфіскація валюти) бажаючих зробити свій внесок у розвал економіки країни сьогодні більше, ніж досить. Так, фермерське підприємство «Беркут» (с. Баришівка на Київщині) з фальсифікованими документами намагалося вивезти до Москви двоокис титану на 640 мільйонів карбованців. Без ліцензій хотіли відправити до Росії 5 гичкозбиральних комбайнів бізнесмени Краснопільського лігоспзагу — аби обміняти на легковики для начальства.

Віталій МАКСЮТЕНКО.

Сумська область.

Спорт

На аренах країни і світу

Футбол. Чемпіонат країни. Вища ліга. 16 тур. **«Шахтар» — «Дніпро». 2:1.** 2500. Ателькін, 29 (1:0), Коновалов, 49 (1:1), Ателькін, 59 (2:1). **«Металург» — «Карпати». 0:1.** 500. Кардаш, 51 (0:1). **«Металіст» — «Кремінь». 3:2.** 1100. Карабута, 26 (1:0), Лукаш, 33, з пенальті (1:1), Ашурбеков, 51 (2:1), Карабута, 62 (3:1), Ратій, 63 (3:2). **«Динамо» — «Таврія». 1:1.** 1500. Призетко, 72 (1:0), Фурсов, 90 (1:1). **«Верес» — «Нива»(Тернопіль). 0:0.** 5000. На 66-й хв. Яворський («Верес») не реалізував пенальті. **«Темп» — «Чорноморець». 1:1.** 8000. Жабченко, 59 (0:1), Скаченко, 79 (1:1). **«Буковина» — «Кривбас». 2:0.** 1000. Фінкель, 60 (1:0), Олійник, 86, з пенальті (2:0). **«Волинь» — «Торпедо». 2:0.** 1000. Круковець, 62, з пенальті (1:0), Федецький, 86 (2:0). **Зоря-МАЛС — «Нива» (Вінниця). 0:1.** Надуда, 37 (0:1).

	В	Н	П	М	О
Динамо	11	5	0	31-13	27
Шахтар	10	4	2	30-14	24
Чорноморець	8	5	3	23-14	21
Верес	6	8	2	20-11	20
Дніпро	8	2	6	22-18	18
Карпати	6	5	5	14-15	17
Темп	5	7	4	16-12	17
Таврія	6	4	6	23-16	16
Кривбас	6	4	6	13-13	16
Нива Тр	5	6	5	17-13	16
Волинь	5	5	6	14-14	15
Нива Вц	5	5	6	14-18	15
Торпедо	5	6	5	13-18	14
Буковина	4	4	8	13-17	12
Зоря-МАЛС	5	1	10	12-24	11
Металіст	3	5	8	11-32	11
Кремінь	3	3	10	11-22	9.
Металург	2	5	9	9-22	9

Перша ліга. 20 тур. **«Закарпаття» — «Скала». 1:0.** Когутич (77, з пенальті). **«Приладист» — «Прикарпаття». 1:2.** Карібов (89, з пенальті); Григорчук (12), Ковальчук (65). **«Динамо-2» — «Артанія». 4:1.** Барановський (38), Шевченко (44, 49, 78); Запишний (89). **«Дніпро» — СК «Одеса». 3:1.** Школьников (4), Сатальський (52), Каретник (59); Гущин (75). **«Хімік» (Сєвєродонецьк) — «Металург». 1:0.** Федющенко (85, з пенальті). **«Сталь» — «Евіс». 2:2.** Олещенко (14, 63); Куліш (30), Бугай (40). **«Нафтовик» — «Десна». 3:0.** Грачов (21), Піскун (44), Мусалітін (62). **ФК «СБТС» — «Хімік» (Житомир). 0:0.** **«Норд-Ам-Поділля» — «Ворскла». 3:0.** Ялось (10, з пенальті, 63), Бакалов (38). **«Кристал» — «Поліграфтехніка». 1:1.** Дідик (30), Максимов (18).

Друга ліга. «Чайка» — «Галичина — 4:2. «Войковець» — «Газовик» — 3:0, «Меліоратор» — «Зірка» — 3:0, «Титан» — «Дністер» — 0:0, «Чорноморець-2» — «Борисфен» — 2:2, «Таврія» — «Рось» — 0:0, «Бажановець» — «Нафтохімік» — 1:0, «Медіта» — «Явір» — 0:0, «Динамо» — «Металург» — 2:0, «Вагонобудівник» — «Шахтар» — 2:0.

Фігурне катання. Українські фігуристи виграли Кубок націй, розіграш якого проходив у німецькому місті Гельзенкірхені. У чоловіків переміг українець Віктор Петренко. Оксана Баюл була другою в жіночому турнірі, поступившись лише Тетяні Шевченко (Німеччина). Нарешті, успіх святкував і український танцювальний дует Ірина Романова—Ігор Ярошенко.

Хокей. Чемпіонат МХЛ. «Сокіл» — «Трактор» — 2:4, «Сокіл» — «Металург» Мг. — 2:1.

У ЯДЕРНИХ ПИТАННЯХ ЕМОЦІЇ ПРОТИПОКАЗАНІ

— Усього за два роки посольство США в Україні стало третім за кількістю співробітників американським дипломатичним представництвом на Сході Європи. Навряд чи можна пояснити лише м'яким київським кліматом.

— Так, йдеться тут, звичайно, не про клімат. На думку нашого уряду Україна відіграє визначну роль у пострадянському періоді. Це — найбільша після Росії європейська країна, яка має надзвичайно важливе стратегічне положення. І що найголовніше, ще перед здобуттям незалежності ваш народ висловився за побудову вільного демократичного майбутнього. Тобто успіхи або невдачі України на цьому шляху матимуть вирішальний вплив на розвиток ситуації в інших республіках колишнього Союзу, на долю всієї Європи. Ось чому США приділяють таку велику увагу відносинам з вашою державою.

— Пане посол, ви є представником нової адміністрації. Які нині головні напрямки політики Президента Б.Клінтона та американського уряду стосовно України? І що найважливіше зараз в роботі вашого посольства?

— Певною мірою адміністрація Б. Клінтона продовжує свою політику на тій основі, яка закладена ще за попередньої адміністрації. Але пріоритетним напрямком для теперішнього американського уряду є всебічний розвиток наших відносин. Попри серйозну проблему ядерної зброї, ми прагнемо до якнайширшого політичного та економічного співробітництва. І зробимо все можливе, допомагаючи вам у розбудові політичних і правових основ держави. Ми також хочемо допомагати розвиткові вашої економіки, особливо виникненню вільного ринку. Значна допомога вже надана, однак зробити можна набагато більше. Саме в пошуках шляхів зміцнення двосторонніх відносин я і вбачаю головне завдання нашого посольства.

— Усе ж нині переживаємо непрості часи в україно-американських відносинах. І каменем спотикання, як ви вже згадали, є ядерна зброя. Нещодавній візит держсекретаря У. Крістофера так і не зняв тут певного напруження. Ми в Україні цілком обгрунтовано прагнемо насамперед гарантій нашої безпеки. Бо не хочемо повторення того, що сталося з українською незалежністю на початку нинішнього століття.

Представляємо дипломатичний корпус в Україні

З досьє «Голосу України»

Надзвичайний і Повноважний Посол Сполучених Штатів Америки Вільям Грін Міллер. Народився 1931 року. Навчався у коледжі Вільямса та Оксфорді. З 1959 по 1964 роки — дипломат в Ірані. З 1965 займав різні посади в сенаті США. З 1981 року викладав і займався науковою роботою в Гарварді. У 1986-1992 — президент Міжнародного фонду і водночас голова комітету з американо-російських відносин. Володіє п'ятьма іноземними мовами. Одружений, має двох синів. За словами пана посла, людини, котра пережила найгірші часи ядерного протистояння, він був уражений драматичними змінами кінця 80-х років у Східній Європі, силою людського духу, його прагненням до свободи й демократії. З 1986 року В. Міллер часто бував в СРСР, співпрацював з А. Сахаровим, іншими правозахисниками. Був свідком виникнення нових незалежних держав на уламках колишньої імперії. А сьогодні в Україні прагне допомогти нам побудувати демократичне громадянське суспільство.

— Історію вашої країни я добре знаю.

— А Сполучені Штати ставлять питання навпаки: спочатку роззброєння, а потім розмовлятимемо про вашу безпеку. Ситуація заходить у глухий кут. Але ж з нього треба виходити...

— Ядерна зброя у наших стосунках є, звичайно, важливим моментом, але не головним. Головне ж, до чого ми прагнемо, це — встановлення міцних довготермінових політичних і економічних зв'язків з Україною. Так, проблема знищення ядерних ракет, розташованих на вашій території. Але це не лише проблема між Україною та США, у п'розв'язанні зацікавлений увесь світ. З другого боку, ніхто не має права примушувати Україну робити щось, що загрожувало б її національній безпеці. Лише самій суверенній нації належить вирішувати, як захистити власну цілісність і гарантувати безпеку. Президент Л. Кравчук, керівники уряду, більшість парламентаріїв вже висловились за те, щоб позбутися ядерної зброї. Водночас вони висловлюють стурбованість з приводу гарантії безпеки, компенсації на знищувану зброю. Хочеться бути впевненими, що її знищуватимуть належним чином, без шкоди для людей і навколишнього середовища. Це — цілком законні вимоги. Я вірю, і це не лише моя думка, що буде знайдено розумні відповіді на ці складні питання. Нинішнє завдання державних керівників і дипломатів полягає в тому, щоб напряму займатися розв'язанням цих проблем, шукати прийнятні для всіх варіанти. Бо добре відомо — нав'язані рішення довго не діють.

— Журналісти інколи у кращому становищі від політиків, бо можуть ставити прямі запитання. Чи не краще було б відразу розрубати цей надзвичайно заплутаний вузол, підписавши юридично зобов'язуючий документ щодо гарантій нашої безпеки? Документ, учасниками якого, крім України та США, стала б Росія, а, можливо, інші ядерні держави. Це був би незаперечний аргумент для депутатів українського парламенту не лише за ратифікацію СТАРТу, а й, що найважливіше, за приєднання до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї.

— Протягом місяця, що я перебуваю в Києві, я вже мав нагоду зустрітися з багатьма депутатами Верховної Ради, членами вашого уряду. І кожен, з ким я розмовляв, висловлювався за без'ядерний статус України. Звичайно, за умови, якщо це не завдасть шкоди вашій країні. Вважаю такий підхід дуже вірним. Приймаючи будь-яке надзвичайно серйозне рішення, треба бути впевненим в його правильності.

На мою ж думку і думку мого уряду, сам факт приєднання до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї є найкращою гарантією безпеки для кожної країни світу. Втім до розв'язання цієї проблеми слід підходити виважено, враховуючи всі «за» і «проти». І аж ніяк не керуватися емоціями.

Щодо вашого запитання, то за доброї волі, а вона, думаю, є у всіх зацікавлених сторін, можна завжди досягти прийнятних рішень.

Мене ж особисто ніхто ніколи не переконає, що володіння ядерною зброєю надає якісь переваги та вигоди. Навпаки — це страшний тягар, величезна відповідальність та величезні витрати. Стосується це і моєї країни — Сполучених Штатів.

— Щойно ви зауважили, що в ядерних справах емоції протипоказані. Та й недавно в інтерв'ю нашій газеті посол з особливих доручень Строуб Телботт заявив, що нова американська адміністрація слово «тиск» у відносинах з Україною міняє на слово «партнерство». Однак днями напередодні ратифікації нашим парламентом СТАРТу, речник держдепартаменту Майкл Маккері знову згадав старе слівце...

— Впевнений, тиснути на будь-яку країну — річ безперспективна. Особливо на Україну. Той, хто обізнаний з її історією, знає: ваш народ завжди чинив рішучий опір всіляким тискам. Тому з питань, що зачіпають безпеку України, безпеку всього світу, треба приймати погоджені з усіма й добре зрозумілі для всіх рішення.

— Дякую за розмову.

Інтерв'ю провів Ігор ГРУШКО. Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Від редакції: так склалося, що під час розмови ні посол, ні журналіст ще не знали результатів голосування у Верховній Раді щодо СТАРТу. Тепер договір ратифіковано. Отже, інтерв'ю вже не актуальне? Зовсім ні. Бо зроблено поки що лише перший крок. Попереду складні болючі проблеми знищення ракет, компенсації, гарантії безпеки. Попереду Договір про нерозповсюдження ядерної зброї. Проблеми, які нам розв'язувати спільно з іншими країнами, Америкою зокрема. Тут ми в одні запряжці.

Вісті з діаспори

ЮВІЛЕЙ ЦЕРКВИ

75-річчя Української православної церкви в Канаді відзначили українці з Торонто. Релігійна і концертна програми з цього приводу відбулися на оселі «Київ» в Оквілі, де діє осередок культури імені святого Володимира.

НОВЕ ВИДАННЯ

Другий випуск журналу «Українська діаспора» вийшов друком у Чикаго, повідомляє американська газета «Свобода». Це спільне видання Інституту соціології АН України та редакції «Енциклопедії української діаспори» при Науковому товаристві імені Т. Шевченка (США). Крім матеріалів про українські діаспорні громади в Казахстані, Росії, Прибалтиці, Польщі, Угорщині та Канаді, опубліковані праця В. Євтуха «Етнополітичний ренесанс в Україні та українська діаспора: проблеми взаємодії» та есе О. Руденка-Десняка «Східна діаспора: усвідомлення нової ролі».

ТАБІР МАЙБУТНЬОГО

Новий юнацький табір відкрився в американському місті Елленвілі (штат Нью-Йорк). Цим самим Спілка української молоді в Америці подбала про наступні покоління сумівців, які матимуть відтепер свій літній табір. На відкритті наголошувалося, що сумівські табори сприяють вихованню української молоді в національно свідомому дусі.

У сусідів

НЕ НАРОДЖЕННЯМ, ТАК ПОВЕРНЕННЯМ

Природний приріст населення в Білорусі за останні місяці інтенсивно скорочується.

Як з'ясувалося, народонаселення республіки щомісяця збільшується за рахунок припливу громадян білоруської національності з «гарячих» регіонів колишнього Союзу. Тільки за останні 6 місяців їх кількість зросла на 16 тисяч.

А кількість народжених у січні-червні скоротилася порівняно з минулим роком на 3,8 тисячі чоловік. Кількість померлих зросла майже на 7 тисяч, або на 11 відсотків, порівняно з аналогічним періодом минулого року.

Білінформ-Укрінформ.

ЗМЕТИКУЄМО НА ТРЬОХ

Незважаючи на сумний досвід Казахстану, все ж не втратили надію увійти в рубльову зону, хоча б двосторонню, білоруські парламентарії. Днями вони більшістю голосів проголосували за ратифікацію угоди щодо об'єднання грошових систем Білорусі та Росії, підписану у вересні цього року. При цьому глава парламенту республіки С.Шушкевич був категорично проти такого рішення. Тим часом, за словами російського віце-прем'єра О.Шохіна, Таджикистан також висловив бажання стати третім учасником валютного союзу і готовий за російські купюри закласти навіть надра і промислові підприємства.

Експрес-інформація

Криниця, Криниця, дай дружби напиться

Партнерство й взаємовигідне співробітництво є гарантом політичної стабільності в регіоні Східної Європи. Такого висновку дійшли учасники економічного форуму «Польща-Схід», який завершився в мальовничому містечку Криниця на півдні Польщі. Це третя зустріч бізнесменів, банкірів, співробітників фінансових та торгових відомств Білорусі, Росії, Польщі й України. Вона є одним із найавторитетніших заходів, що сприяють відновленню й розвитку торгово-економічних зв'язків Республіки Польща з сусідніми новими незалежними державами.

Про права людини — наступного разу

Головним досягненням минулої зустрічі Президента Сполучених Штатів Б.Клінтона й Голови КНР Цзяня Цземіня в Сієтлі став сам факт її проведення, заявив держсекретар США У.Крістофер. Згадана нарада не завершилася якимись вагомими досягненнями. Проте першу зустріч лідерів двох держав можна назвати позитивним явищем, додав держсекретар.

Як відомо, Сполученим Штатам не вдалось домогтися від китайського керівництва зобов'язань скоротити стан з дотриманням прав людини. Американський президент підтвердив наміри й надалі пов'язувати це питання з продовженням Китаю статусу найбільшого сприяння в торгівлі з США, у чому китайські підприємці вкрай зацікавлені.

Після переговорів з американським лідером Голова КНР Цзянь Цземінь прибув з офіційним дружнім візитом на Кубу. Під час зустрічі з вождем кубинської революції Ф.Кастро китайському гостю було вручено орден Хосе Марті.

Час змін, час президентів

Пост Президента Республіки Північна Осетія запроваджено рішенням сесії Верховної Ради цієї автономії у складі Російської Федерації. Вибори нового лідера плановано провести у січні наступного року. Парламентарії ухвалили також звернення до Президента Росії продовжити ще на два місяці дію режиму надзвичайного стану на території кількох районів та деяких населених пунктів республіки.

Сприяння на землі й у повітрі

За відміну всіх економічних санкцій проти ПАР висловилася палата представників конгресу Сполучених Штатів. Схвалений без підрахунку голосів законопроект передбачає, що Вашингтон не заперечуватиме і проти надання допомоги Південній Африці міжнародними фінансовими організаціями. Невдовзі буде відмінено й заборону на повітряний зв'язок між містами двох держав.

З однаковим терпінням вислухав обидві сторони

Позиція керівництва Молдови щодо придністровського конфлікту змінюється на більш компромісну, заявив спеціальний представник Президента Росії М.Медведєв. Він провів переговори в Кишиневі з молдовськими лідерами. Російський посланець відвідав Молдову з персональним дорученням Б.Єльцина посприяти прискоренню реалізації домовленостей про мирне врегулювання придністровської кризи.

М.Медведєв мав також зустрічі з керівниками Придністров'я, під час яких обговорювалося питання про створення нової комісії для переговорів Кишинева й Тирасполя з участю російських посередників. Як відомо, тираспольські власті відмовилися визнати новий для території молдовський лей, який наступного тижня буде введено в обіг.

За повідомленнями наших власних кореспондентів та зарубіжних інформагентств.

Наболіло!

Історія гальмування повторюється

Основна діяльність нашої асоціації — ремонтно-будівельне виробництво. Ремонтуємо школи, лікарні, житловий фонд, будинки, дороги тощо.

Орендарями стали ще за часів СРСР. Скільки тоді довелося бар'єрів здолати! Навіть до М. Рижкова їздив. Академік Бунич допомагав. Пробили таки оренду, хоч як цього не хотіло обласне керівництво. Зараз до складу асоціації окрім суто виробничих підрозділів входять банк, юридична фірма, комерційні фірми, магазини тощо. Дві третини майна організації орендаторів — наша власність. А третину — стартовий капітал — орендуємо до 2000 року в держави. На кожного орендаря припадає на 2,4 мільйона карбованців майна колективу. І на кожен цей карбованець віддача багато більша, ніж дивіденди страхових компаній тощо.

З часом ми зрозуміли, що виросли з коротких штанців оренди, і вирішили створити акціонерне товариство.

І знову все почалося, як у ті часи, коли ми переходили на оренду. На рівні області гальмують наше рішення. Насамперед, у переході на акціонування нам відмовили у обласному фонді комунального майна. Причина? А ніякої, просто нехай дасть дозвіл сесія обласної Ради. Хоча є відповідні закони. Причому тут сесії — незрозуміло.

Наші документи і заяву розглянула комісія облради з приватизації і дала «добро». Але проти виступила сесія облради. Причина? Треба, мовляв, зачекати з акціонуванням. Чому? Невідомо. Гальмують та й годі. Історія гальмування повторюється.

Та ми не збираємося складати руки. Тож і звернулися із заявою до Вищого арбітражного суду України. Хоча в області нам дають зрозуміти, що будуть всіляко гальмувати розгляд нашої справи у Києві. Свого часу руки у тих, хто гальмував оренду, виявилися закороткі. Руки не дотяглися до Москви. Невже зараз вони дотягнуться до Києва?

Леонтій СТРЕЛЬНИК,
голова асоціації орендарів
«Херсонський обласний
підрядно-ремонтний трест».

Армія

Поки що студент Іванко не піде в солдати

На тлі бурхливого обговорення транспортних проблем, які постали сьогодні перед нашою державою, прийняття парламентом минулої п'ятниці змін і доповнень до Закону України «Про загальний військовий обов'язок і військову службу» пройшло якось непоміченим. Депутати проголосували за проект закону, внесений Кабінетом міністрів і трьома постійними комісіями, навіть без обговорення.

Що ж нового побачили ми цього разу в проекті, запропонованому депутатам? Адже тиждень тому парламент відхилив такий проект і відправив на доопрацювання.

І тепер передбачена відстрочка від призову тим призовникам, які мають на своєму утриманні непрацездатних батьків чи когось одного з них. Але за умови, що ті ж батьки не мають інших працездатних осіб, зобов'язаних відповідно до законодавства їх утримувати, **незалежно від того, проживають вони разом з батьками чи ні.** Саме оце «незалежно», за попередніми підрахунками, дасть змогу збільшити поріділий солдатський контингент приблизно на 10 тисяч осіб.

Певна річ, студенти вузів, де є військові кафедри, не підлягають призову на строкову службу. А студентам, які навчаються в інших вищих державних і ліцензованих недержавних навчальних світських та духовних закладах, **відстрочка надається один раз на весь період навчання.** Правда, особи, відраховані за неуспішність, недисциплінованість та у зв'язку з небажанням продовжувати навчання, а також залишені на другий рік для навчання на тому ж курсі із зазначених причин, втрачають право на відстрочку.

Передбачена відстрочка від призову і випускникам професійних навчально-виховних і вищих навчальних закладів, які працюють у сільській місцевості. Але знову ж таки не всім, а тим, **які працюють за отриманою спеціальністю.**

З'явився у Законі і такий новий пункт: «Призовники, яким надана відстрочка, зобов'язані щорічно до 1-го жовтня подавати у військові комісаріати документи, що підтверджують їх право на відстрочку».

Збільшені і строки військової служби: з півтора до двох років. Правда, для осіб з вищою освітою — вони вдвічі менші, а на флоті випускники вузів служитимуть 18 місяців.

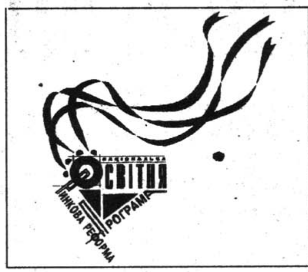
Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ.

ПРИВАТИЗАЦІЯ В ЧЕХІЇ

3. Людське обличчя реформ,

або Як наші сусіди вміють працювати для держави і для себе

(Закінчення. Початок в номерах за 18, 19 листопада.)

Напередодні рішучих реформ, які Чехія (тоді ще Чехо-Словаччина) почала провадити в 1991 році, було закладено принаймні дві необхідні передумови. Парламент і уряд мали єдину волю для проведення реформ. Суперечки могли бути щодо тактики, засобів, строків, але в головному була згода — приватизація потрібна. Єдиної жорстко спланованої програми приватизації не мали. Бо неможливо її створити, все в ній передбачивши, щоб потім наполегливо виконувати. Визначили тільки основні, стратегічні напрями. Купонна приватизація в інтересах усіх громадян, у якій кожен отримує однакову кількість купонів і може або сам вкладати їх у певне підприємство, або довірити це інвестиційним фондам. Реституція, тобто повернення майна колишнім власникам. Але якщо це стосувалося емігрантів, то вони мали повернутися і стати громадянами Чехії знову. Далі — мала приватизація, тобто передача у власність магазинів, служб сервісу і т. ін. на конкурентній основі. Чий бізнес-план розвитку даного об'єкта переміг у конкурсі — тому й діставався сам об'єкт. У власність. Разом з кредитом для реалізації бізнес-плану. І, нарешті, велика приватизація великих об'єктів — заводів, фабрик і т. ін. Уже з цього можна зробити висновок, які широкі верстви населення брали участь у приватизації, — через власні купони, конкурси, інвестиційні фонди.

Така була стратегія. Але, повторюю, жорсткого каркасу ніхто не створював. Розрахунок був на те, щоб у ході приватизації аналізувати плюси й мінуси кожного етапу, оперативно вносити зміни до законодавства, відверто говорити з народом про прорахунки і виправляти їх. Так на практиці і сталося. Але для цього, наголошую, потрібна була єдність парламенту і уряду в головному.

— У приватизації немає хороших шляхів. Є лише погані, — каже доктор Міхал Мейстрик, один з провідних спеціалістів і консультантів уряду і фірм, — але приватизації альтернативи немає, інакше економіка не є ефективна. У процесі приватизації весь час доводиться шукати компроміси між мораллю, економікою, ефективністю. Зробити все досконало — неможливо, але прагнути досконалості — треба.

Цьому прагненню досконалості, крім чеської мудрості, практицизму й здатності до самокритики, сприяв і сприяє ще один важливий і суто чеський чинник: люди 1968-го. Вони, виховані на принципах соціальної справедливості, насмілилися свого часу виступити за долю свого народу і країни проти всього соцтабору (а термін який був самовикривальний — табір!), наприкінці 80-х повернулися до активного політичного життя. І мали і мають великий моральний авторитет у суспільстві. Бо не трималися свого часу за високочиновнопартійні портфелі, бо вище за будь-які посади і особистий зовнішній комфорт для них була і є Чехія і її народ.

Так ось, ці люди, вірні принципам цивілізовано соціалістичним (а не коричнево-червоногулагівським), сьогодні, за оцінкою одного з керівників міністерства приватизації Чехії, є кваліфікованою опозицією. Чуєте визначення — кваліфікованою. Вони теж — за приватизацію. Але з чіткими соціальними орієнтирами. І коли молоді діячі, а міністерство приватизації, скажімо, за віком співробітників — наймолодше у світі (так сказав про нього прем'єр Вацлав Клаус, а він завжди знає, що говорить), так от, коли молоді діячі трохи зариваються, форсують процес чи не зовсім враховують соціальні наслідки певних рішень, їх поправляють люди 1968-го. І тим самим разом з молодими (для прикладу, міністрові приватизації Чехії — 35 років) вони стають не тільки людьми з 68-го, а й людьми 90-х років.

А тепер трохи ширше щодо молодості чеських урядовців взагалі. Вона впадає у вічі. Звідки стільки молодих у вищих ешелонах принаймні виконавчої влади? То не таємниця. Закон заборонив тим членам компартії, які одночасно були й членами робочих дружин (так у ЧСФР називався по суті закритий партійний клуб), займати керівні пости. І на підставі цього закону було звільнено переважну кількість директорів підприємств і міністрів. А на зміну їм прийшла молодь — на підприємства і в міністерства, а в парламент — теж молоді політики разом з людьми 1968-го, виключеними тоді з компартії. І вони разом служать Чехії.

А що в нас? У нас керують учорашні директори і в основному — вчорашні міністри. Міністерсько-номенклатурна колода за роки незалежності тасується вже втретє чи вчетверте (Масол, Фокін, Кучма і, нарешті, Президент очолює уряд), але без істотних змін залишається сам Кабінет. Хоч би які були причини, хоч би чим це пояснювали, але старий кінь, як відомо, нової борозни не прокладе. Такі собі демократичні «ін'єкції» в особах Юхновського, Ланового, Пинзеника створювали видимість, а не суть оновлення. До того ж, не знаю, як вам, а мені дуже хочеться дізнатися, наприклад, історію народження декрету КМ про акцизний збір. Бо цей декрет дав нечувані пільги імпортерам цигарок, спиртних напоїв, автомашин в Україну і позбавив державну казну чималих надходжень. Почекаємо, що тут скажуть служби, яким Верховна Рада доручила вивчити це.

Так чи інакше, але практична омертвілість номенклатурної колоди призвела до того стану, до якого призвела. І маємо те, що маємо, як каже наш Президент.

А в червоних і просто безбарвних директорів старої школи — своя позиція. Мало хто з них підтримує нове. Хіба що ті, чиї колективи перейшли на оренду. І більшість тих директорів — ніякі не менеджери. Їхня школа в минулому — то, по суті, диспетчерська школа. Щось вибити в Держплані, Держпостачі, міністерствах, натиснути, отримати, відправити — це, здається, все, що вони вміють. Тому ці керівники найдужче кричать про розірвані зв'язки і спекулюють цим, перекладаючи провину на Київ, на державність України. Люди ж бо не вникають, не кожен зрозуміє, що за умов економічної реформи в Росії, в інших країнах, за умов відмови від посиленого озброєння штучні, нераціональні зв'язки (а таких було чимало) луснули б усе одно. Йде конверсія, йде зміна структури виробництва, освоєння нових видів продукції по всій Росії, скрізь, а наші доблесні директори вимагають від уряду — забезпеч зв'язки. Які? Ті, що потрібні, взаємовигідні, — не порвуться ніколи. Отож, треба крутитись. Ось цього більша частина старого директорського корпусу і не вміє. Тому тисне на уряд: дай пільгові державні позички, людям платити нічим. Іншими словами: профінансуй нашу директорську бездарність за рахунок народу, за рахунок посилення інфляції. І неавторитетний уряд йде на це, прикриваючись Верховною Радою, або й просто її обманюючи щодо розмірів тих державних позичок.

Є й інша частина директорського корпусу. Та, що керує видобутком чи виробництвом сировини і напівфабрикатів (руди, чавуну, сталі, прокату і т.ін.). Ці мають можливість щось продати на світовому ринку. Демпінгують і продають. Куди чималу частину коштів від того дівають — Бог його знає. Спитати б про це у Носова, який керував «Криворіжсталлю», а потім втік до Москви. Зручна то штука — нічим особисто не ризикувати, а результатами праці великих колективів розпоряджатися. Ліцензію, вивезення, продаж, персональний рахунок за кордоном — усе можна організувати за таких умов. Що вони й роблять.

Отож цивілізована приватизація відбувається в Чехії. А в Україні — відверта, безпардонна прихватизація, дике першонагромадження за рахунок тих, хто ще працює.

У процесі малої приватизації в Чехії був такий факт. Як відомо, більшість об'єктів малої приватизації — магазинів, ресторанів, готелів і т.ін. — знайшли своїх власників за конкурсом. Тобто кожний громадянин міг стати господарем об'єкта, якщо представлений ним бізнес-план визнавали за найкращий. І ось у міністерстві приватизації звільняють з роботи двох заступників міністра. Чому? Бо стосовно справедливості передачі у власність одного з об'єктів з'явилися сумніви. Конкурент щасливого господаря довів у пресі, що в нього був кращий бізнес-план. Постали підозри щодо хабара і т. ін. І два заступники міністра мусили шукати собі іншу роботу.

Ви можете собі уявити щось таке у нас? Я — ні. Щоб за один якийсь там об'єкт з багатьох тисяч якийсь один з конкурентів-претендентів підняв голос на всю країну і дістався аж верхів! Та наші міністри і заступники десять разів скликали б прес-конференції і оголосили того претендента невігласом, наклепником, заздрісником і т.ін. Вони ж бо — видатні фахівці, а він хто? Та, зрештою, які прес-конференції, хто звернув би увагу на якусь одну людину у такій масштабній справі?!

У Чехії — звернули. Бо урядовці поважають свій народ. Розуміють, приватизація — болісна. Тим більш найменша підозра щодо урядовців не може лишитися без реагування. Бо люди підтримують справедливого переможця у конкурсі, а підозра в корупції може геть усі зусилля звести нанівець.

Ще один істотний штрих. Перші кроки приватизації робили у Чехо-Словаччині. Після цього утворилися дві країни — Чехія і Словаччина. Частина чехів вклала свої купони у словацькі підприємства, частина словаків — у чеські. І стратегію приватизації намічали спільну. І раптом — дві країни. Уявляєте, що говорилося б, якби, скажімо, Україна і Росія розлучилися на ось такому етапі. Ото був би гвалт! До крику про розірвані зв'язки (а ми з вами знаємо: в економіці рвуться ті зв'язки, які купи не тримаються) додалося б лементу про серйозність першої хвилі приватизації, про спільну і тепер розірвану стратегію реформ і т.ін... А у Чехії і Словаччині з цього приводу — цілковитий спокій. У різних міністерствах, відомствах, фондах ми розпитували про ставлення до поділу Чехо-Словаччини і скрізь чули: словаки так захотіли, і це їхнє право. Жодного слова докору чи хоч чогось, скажімо, схожого на докір. А що ми чуємо з Росії ледь не щодня? Отож.

Вацлав Гавел до останньої хвилини виконував обов'язки Президента федеративної держави, за дві години до закінчення своїх повноважень спокійно, принаймні зовні, прийняв іноземних дипломатів. А потім пішки вирушив з президентської резиденції додому. Бо службова машина — то для Президента, а він уже ним не був. Жест? Нехай. Але який простий і красивий! Може, саме за це вміння діяти адекватно до ситуації його й обрали знову Президентом. Тепер уже Чехії. А ще цей Президент уміє працювати з урядом. З урядом молодим, енергійним. Урядом, в якому немає дурних ідей на зразок: спочатку — стабілізація, а потім реформи в економіці. Пам'ятаєте, уряд Кучми саме цю ідею породив. Ні, тут інше, розумне: стабілізація через реформи. Бо нащо ж реформи, коли економіка стабільна?! І своєї мети чеський уряд досягає. Ось тільки один доказ цього, але який: чеська крона вже понад два роки стабільна. 28 крон дорівнюють доларові США. А за умов сталої грошової одиниці люди спокійно займаються виробництвом, а не тільки перепродажем товарів. А ще чеський уряд розуміє роль засобів масової інформації. Саме так: не тільки вони розуміють, що слід робити в процесі приватизації, як висвітлювати всі її нюанси, а й уряд знає їх значення. І тому преса, радіо, телебачення отримують всю інформацію, доносять до громадян, що і як їм треба робити, організовують дискусії, виявляють слабкі місця різних програм. А уряд і парламент реагують, вносять корективи. Під час малої приватизації, скажімо, були певні перепони для іноземного капіталу. Та переконалися: там, де той капітал зацікавлений, він знаходить обхідні шляхи. Через підставних осіб зокрема. Отож осмислили і усунули ці перепони.

Шукають чеські міністерства і свою нову роль. Про це нам відверто говорили самі працівники цих міністерств. Командні функції зникли. Які натомість? І кількість самих міністерств, і штат їхній зменшується. Але яка нова роль? Розробляти стратегію пріоритетних галузей, вносити законодавчі пропозиції щодо податків? Йде пошук. А в нас? Що відбувається у нас? Державний сектор сидить на шиї у держави, яка біднішає, і постійно просить свіжого молока. І ні за що не відповідає.

А досвід, вибачайте за банальність, поруч. Чудовий досвід.

Чи є у нас в Україні якась надія на поліпшення ситуації? Переконаний: є! Україна — надзвичайно багата держава. І всі свої проблеми вона може розв'язати, і паливно-енергетичну також. Багато, скажімо, говорилося про нафтовий термінал на Чорному морі. Це питання можна вважати вирішеним. Маю таку інформацію. Є величезні багатства на землі і в землі українській. Не можу розкривати всі карти. Надія і на це, а головне — на те, що Президент рішуче візьме владу на себе, зробить відповідні зміни в уряді, забезпечить ефективне використання можливостей держави. Що дехто з нахабних нуворишів опиниться на лаві підсудних.

Держава наша не може далі плисти за течією під акомпанемент парламенту, який закінчує свої повноваження. Час, знову вибачте за банальність, вимагає рішучих дій, рішучої позиції. Насамперед від Президента. А на виборах до Верховної Ради — і від усіх. Бо кого оберемо — туди й підемо.

Сергій ПРАВДЕНКО.

Прага — Київ.

PEUGEOT – ДОСВІД ДОРІГ УСЬОГО СВІТУ!

LE MANS

Тріумф «ПЕЖО» в Ле-Мані довів, що автомобілі з «левом» – лідери в міцності, надійності та економії від автострад Європи до пісків Сахари

Автомобілі «Пежо» від офіційного імпортера «ІЛТА Київ» – продаж, – гарантія, – сервіс

ПРОДАЖ: 252010, м.Київ, вул.Січневого повстання, 11 а.
Телефони: Київ (044) 290-4033, 290-4248.
Львів (0322) 72-26-34, 72-59-28.
Донецьк (0622) 55-30-94, 99-85-06.
СЕРВІС: Київ, Залізничне шосе,25.
Телефон (044) 268-4001.

PEUGEOT ilta KIEV OFFICIAL IMPORTER

Видавництво «Основи» пропонує широким читацьким колам першу добірку щойно випущених книжок:

Фрідріх Ніцше. Так казав Заратустра. Жадання влади. 416 стор., палітурка тверда.

Жан Поль Сартр. Нудота. Мур. Слова. 464 стор., палітурка тверда.

Еразм Роттердамський. Похвала Глупості. Домашні бесіди. 320 стор., палітурка тверда.

Українсько-іспанський словник. Укл. М. Жердинівська, 240 стор., палітурка тверда.

Бернар Гурне. Державне управління: Структура органів державної влади, адміністративні механізми вирішення гуманітарних та політичних проблем. 176 стор., обкладинка.

Оксана Забужко. Філософія української ідеї та Європейський контекст. 128 стор., обкладинка.

Жак Превер. Видовище: Поезії, фотоколажі. 288 стор., у суперобкладинці.

Зазначені видання надходять до книжкових магазинів у невеликій кількості, але гарантований асортимент усіх книжок видавництва «Основи» зацікавлений читач завжди знайде у книжковому магазині **«Ювілейний» (Київ, проспект 40-річчя Жовтня, 17) або в магазині № 7 «Академкнига» (Київ, вул. Стрітенська, 17)**, замовити поштою за адресою: Київ-2[illegible], проспект «Правди», 80а, **«Книга-поштою».** З питань оптових закупівель телефонувати до видавництва: **(044) 295-25-82** або звертатися до магазину **№ 4 «Академкнига» (Київ, вул. Пирогова, 10в).**

Організація орендарів «Едельвейс» реалізує рукавиці плетені п'ятипалі бавовняні білі ціною 530 крб. за пару кількістю 100 тис. пар.

Контейнерна норма відвантаження 16 тис. пар.

Наша адреса: **Закарпатська обл., 295400, Мукачево, вул. Возз'єднання, 28, тел. директора 2-31-18, заст. директора 2-23-16, телетайп — 274258 «Олень».**

Арбитражным судом Донецкой области (340105, Донецк, б. Пушкина, 34) возбуждено дело **№ 125/5-21** о банкротстве предприятия по добровольному страхованию «Гарант» (Донецкая обл., Макеевка — Центр, пл. Советская, 2, **р/с 609461** в ЦГО ГК Проминвестбанка Макеевки **МФО 334516**) в соответствии с Законом Украины «О банкротстве».

МАЛЕ ПІДПРИЄМСТВО «БЕРЕГИНЯ» ПРОПОНУЄ

АКУМУЛЯТОРНІ БАТАРЕЇ ДЛЯ АВТОМОБІЛІВ, БУДІВЕЛЬНОЇ ТЕХНІКИ ТА ТРАКТОРІВ

Познайомтеся детальніше з технічними характеристиками цих акумуляторів — і Ви будете легко орієнтуватися, які саме з них потрібні Вам.

АКУМУЛЯТОР 6SC66

Розміри (довжина, ширина, висота) — 306×175×190 мм. Вага сухозарядного — 13,5 кг. Місткість — 66 АГ. Струм розряду — 300 А.

Ми не сумніваємося, Ви самостійно дійшли висновку — мати в своєму господарстві саме ці акумулятори. Адже вони підходять для всіх видів легкових автомобілів, що випускаються в країнах СНД, — «Запорожець», «Волинянка», «Таврія», «Жигулі» всіх моделей, «Москвич» усіх моделей, РАФ усіх моделей. До того ж цей акумулятор потужніший, аніж будь-які інші, що їх встановлюють заводи на свої машини.

У народі кажуть: розумний платить один раз.

АКУМУЛЯТОР 6SC88

Розміри — 381×175×190 мм. Вага сухозарядного — 17,5 кг. Місткість — 88 АГ. Струм розряду — 395А.

Цей акумулятор придатний для всіх видів транспортних засобів, у яких застосовуються двигуни автомобілів ГАЗ-53, ЗІЛ-130. Отже, Вам не треба шукати акумулятори 75-й та 90-й — наш 88-й замінить їх завжди. Знову зручність: один і той же тип акумулятора успішно служить на багатьох видах транспортних засобів Вашого господарства.

АКУМУЛЯТОР 6SK120

Розміри — 348×175×235 мм. Вага сухозарядного — 28 кг. Місткість — 120 АГ. Струм розряду — 600 А.

Зверніть увагу на цього чемпіона! При відносно невеликих розмірах та вазі його розрядний струм — 600 А! Де Вам доводилося зустрічатися з таким! Порівняймо його з акумулятором 6СТ120 стандартного типу.

АКУМУЛЯТОР 6СТ120 (стандартний)

Розміри — 508×200×238 мм. Вага сухозарядного— 31 кг. Місткість — 120 АГ. Струм розряду — 360 А.

Гадаємо, переконувати Вас не варто — все зрозуміло.

АКУМУЛЯТОР 6SE135

Розміри — 514×223×243 мм. Вага сухозарядного — 30 кг. Місткість — 135 АГ. Струм розряду — 450 А.

Ці акумулятори широко використовуються на автомобілях, комбайнах та будівельних машинах.

АКУМУЛЯТОР 6SE170

Розміри — 514×223×243 мм. Вага сухозарядного — 36 кг. Місткість — 170 АГ. Струм розряду — 510 А.

Це акумулятори для автомобілів КамАЗ, МАЗ, КрАЗ, Тракторів К700, К701 та ХТЗ-150.

АКУМУЛЯТОР 6SE180

Розміри — 510×266×243. Вага сухозарядного — 48 кг. Місткість — 180 АГ. Струм розряду — 540 А.

Всі ці акумулятори — для автомобілів КамАЗ, МАЗ, КрАЗ, тракторів К700, К701 та ХТЗ-150. В сухозарядному стані вони зберігаються протягом трьох років.

Отже, Ви знаєте, які саме акумулятори Вам потрібні.

ЗАМОВЛЯЙТЕ І ЗВЕРНІТЬ УВАГУ:

1. **Ми виконаємо Ваше замовлення за три дні.**
2. Придбані Вами акумулятори ми візьмемо на гарантію строком на рік.
3. При покупці 100 акумуляторів 6СТ66 або інших марок на суму, рівну вартості 100 акумуляторів 6СТ66 чи більше, транспортні витрати на перевезення покупки на території України беремо на себе.
4. Розрахунок — чековою книжкою.

Чекаємо Ваших замовлень за адресою:

м. Луцьк, вул. Суворова, 11.

Дзвоніть за телефонами: (03322) 4-12-31, 4-72-06, 2-48-41.

Факс: (03322) 4-12-31.

Телетайп: 266141 «РЕЖИМ».

«БЕРЕГИНЯ» ПОТУРБУЄТЬСЯ ПРО ВАС!

ПЕРСОНАЛЬНЫЙ КОМПЬЮТЕР ПЕРСОНАЛЬНО ДЛЯ ВАС!

Платформы Intel Professional/GX, Classic R, Xpress
Сетевые комплексы на базе Novell NetWare™ v.4.0, 3.11
Многотерминальные системы на базе ОС SCO Open Desktop™ 2.0
Системы и комплексы компьютерной анимации, профессиональная видеотехника
Настольные издательские системы: профессиональные сканеры до 2400 DPI
PostScript-принтеры А4, А3 до 1200 DPI, мониторы 17" 19", программное обеспечение

WESCOM

310046, Харьков, ул.Пожарского 2/10
Тел.(0572) 94-76-01, 94-15-42, 93-40-75; факс (0572) 94-35-73, 94-16-58
Киев, проспект Победы, 38
Тел. (044) 446-24-12; факс (044) 446-91-93

Authorized Dealers

Promotex	**Киев** тел/факс (044) 440-3154
ТОПАЗ-Л	**Харьков** тел/факс (0572) 52-2061
ДнепрКомпьютерСервис	**Днепропетровск** тел/факс (0562) 460-336
Production System Company	**Чернигов** тел/факс (04622) 21-270
Business&Computer	**Полтава** тел/факс (05322) 72-263
UNITOP	**Кременчуг** тел/факс (05366) 30-082
SEND	**Лозовая** тел/факс (05745) 25-777
Computers Technics	**Каменец-Подольский** тел/факс (03849) 23-727

Два года полной гарантии. Доставка и установка.

Предлагаем тракторы ЮМЗ-6, КрАЗы; подсолнечное масло; свеклоуборочный комбайн и погрузчик. Тел.: (0562) 42-66-42, 42-33-31.

Тиврівський «Гірник»? Чи гаплик?!

Над полями Тиврівського району ніби темні снігові хмари скупчилися. Урожай цукрових буряків, кукурудзи видався на славу, але люди тривожаться, що він може зазимувати на плантаціях. Турботу про нього заступила метушня довкола міжгосподарського об'єднання з виробництва будівельних матеріалів «Гірник», в яку втягнуті керівники районної ланки і практично усіх сіл. Хто ж диригує протиборством сил, що зійшлися у сутичці за долю цього об'єднання? Одні кажуть — помічник представника Президента у Вінницькій області Микола Товбух, інші... Але не в цьому суть.

Район фактично позбавлений реального керівництва. Главу виконавчої влади Олександра Кравця звільнено з роботи, інші керівники перебувають «під ковпаком». Тиврівці кажуть, що обласні власті хочуть вилучити об'єднання у його засновників — колективних сільгосппідприємств, поставити над ним своїх вірних людей.

Спершу про історію народження «Гірника».

За земельним кадастром господарства Тиврівського району мають найбідніші в області грунти. Разом з тим вони казково багаті. Тут залягають, до того ж близько від поверхні, корисні копалини: граніт, каолін, гранат, бентоніт. Нахилися, підніми й багатій. Але десятиліттями не піднімали. Тож і не багатіли. Економіка колгоспів була вкрай виснаженою, порожніли й занепадали села.

Та з'явився у районі чоловік, який вирішив ту заборону порушити на користь людям, державі. Це голова РАПО О.Кравець. З його ініціативи Побузька геологічна партія спільно з колгоспами детально обстежила надра і почала їх освоєння. Наприкінці вісімдесятих заснували міжгосподарське об'єднання з виробництва й реалізації будівельних матеріалів, а з часом і спільні підприємства при ньому: з поляками — «Рута», з іспанцями — «Гірник-Іберіка». Зарубіжні партнери інвестували технологію оснащення виробництва. Зокрема, іспанська сторона вклала в спільне підприємство 200 тисяч доларів для запровадження найсучаснішої технології видобування й розпилювання граніту.

Зробивши символічні вклади, сільгосппідприємства стали співвласниками надзвичайно перспективного виробництва. Ось-ось мало розпочатися виготовлення порцелянового посуду, ведеться робота по створенню скляного виробництва, налагоджено випуск прикрас із напівкоштовних каменів. Перші партії гранітних плит відправили за кордон. За частину виручені валюти купили технологічне устаткування, за іншу частину — медикаменти та екологічно чисті продукти харчування (район — у зоні, що постраждала від наслідків аварії на ЧАЕС). Зміцнювалося міжгосподарське об'єднання, росли, як на дріжджах, паї колгоспів. Створювалися місця для тих, хто залишився безробітним на підприємствах Гнівані та Вінниці. У недалекому майбутньому колгоспи очікували від «Гірника» солідних дивідендів, які б пішли на соціальні потреби селян, зміцнення економіки, зокрема для придбання дефіциту — пального, добрив, засобів захисту рослин.

І ось «Гірником» зацікавився М.Товбух. Помічник представника Президента у Вінницькій області з весни цього року неофіційно почав наїздити сюди, оглядати цехи, вивчати можливості переробки сировини, експорту продукції. А невдовзі нагрянула ревізія й паралізувала роботу об'єднання практично на все літо. Робилося це за анонімкою, що надійшла до облдержадміністрації.

«Гірник» почали «трясти» представники прокуратури, внутрішніх справ, митниці, КРУ, податкові інспекції. (Протягом усього відрядження зі мною погодилися особисто зустрітися лише працівники служби безпеки. М.Товбух ставив умови перед зустріччю, які я виконав, але сама зустріч так і не відбулася. А шкода...).

Толком ніхто не міг збагнути, чого вони шукають. За два місяці, окрім кількох незначних порушень норм відрахування податків (які неминучі при законах та інструкціях, що постійно оновлюються), нестачі матеріальних цінностей на три з лишком тисячі карбованців (!) та ще кількох хиб, які будь-хто і будь-де на виробництві знайде, нічого не виявлено. Але, як з'ясувалося, організатори перевірки «криміналом» не дуже й цікавилися. Невдовзі вони напали на «слід» О.Кравця. Ще під час роботи головою РАПО він був обраний до складу правління об'єднання і спільних підприємств. Цей «кримінальний» штрих, а також робота його синів і невістки в об'єднанні, лягло в основу представлення Президентові України як факти, несумісні з перебуванням на посаді представника Президента в районі.

Зібравшись на свої збори, засновники спростували висунуті до представника Президента претензії. Критиці піддали методи перевірки, а також тенденційне висвітлення результатів ревізії у вінницькій газеті «Подолія». Вона в образливих виразах змалювала «злочини» у «Гірнику», де, мовляв, продається все не лише на землі, а й під землею, шельмувалися О.Кравець, засновники об'єднання. Збори прийняли рішення направити протокол Президентові, через суд зажадали відшкодувати збитки, заподіяні ревізією. На жаль, протокол до Президента дійшов із запізненням. Указ про звільнення О.Кравця був уже підписаний.

Це ще більше загострило ситуацію в районі. Ще й ще раз обговорюються підсумки роботи ревізорів. У документі, підписаному головним контролером-ревізором КРУ Мінфіну України по Вінницькій області Миколою Гринем, за підсумком перевірки зроблено такі висновки:

«1. Тиврівське міжгосподарське об'єднання з виробництва будівельних матеріалів «Гірник» створювалось, реорганізовувалось та проводить свою діяльність разом із створеними цим об'єднанням спільними підприємствами «Рута», «Гірник», «Сардонікс», «Світоч» під керівництвом колишнього голови РАПО, а нині представника Президента України у Тиврівському районі Кравця О. Д.

2. До цього часу промислового виробництва будівельних матеріалів, як передбачалося статутом МГО «Гірник», не налагоджено, а лише за рахунок коштів господарств, пільгових позичок, включаючи і кошти бюджету, проводиться створення матеріально-технічної бази об'єднання та його спільних підприємств, використовуючи при цьому частину фондових ресурсів, що отримує район.

3. З одержаних від фінансово-господарської діяльності МГО «Гірник» та комерційних операцій прибутків жодних відрахувань сільськогосподарським підприємствам — засновникам об'єднання не проводилося, не повною мірою проводилися також розрахунки і з державним бюджетом за платежами з державних доходів.

4. Два сини представника Президента у районі Кравця — Олег та Юрій і невістка працюють в об'єднанні «Гірник», СП «Рута», що також створює певну громадську думку населення в районі».

Оце й усе, заради чого зчинився в Тиврові такий тарарам? — подивується читач. Адже проти міжгосподарського об'єднання висунуте, по суті, єдине, й те сумнівне, звинувачення. Четвертий пункт — взагалі нісенітниця: що ж, дітям за кордон виїжджати, коли батько — представник Президента.

Звинувачення третього пункту: «Гірник» не проводить відрахувань засновникам, спростовується в тому ж таки документі, попереднім, другим, пунктом. Тут сказано, що в МГО поки що створюється матеріально-технічна база. Промислового виробництва будівельних матеріалів ще не налагоджено, а отже, немає звідки взятися прибуткам і відрахуванням. По-друге, ділити зароблені кошти чи вкладати їх у подальший розвиток виробництва потужностей — то вже справа самих засновників і ніхто не має права їм щось забороняти чи дозволяти.

Так міркують люди не спокушені в закулісних ігрищах політиків. Ті ж, кому видно дещо більше від тенденційних публікацій «Подолії», нічому не дивуються.

Директор «Гірника» І.Вавшко:

— Це все робиться, щоб відторгнути об'єднання від колгоспів. Тоді легко його прибере до рук мафія. А тут на дорозі Кравець. Бо поки на чолі держадміністрації стоятиме цей принциповий чоловік, всі прибутки уже нині діючих і створюваних підприємств йтимуть на користь району, державі, а не в кишеню махінаторам.

Перший керівник МГО, нині директор СП «Гірник-Іберіка» І.Кушнір:

— Звинувачення на адресу Кравця абсолютно безпідставні. Він — натхненник й організатор міжгосподарського об'єднання. Ставши представником Президента, Кравець звернувся з заявою-проханням вивести його зі складу правління. Прохання задовольнили. Його перебування в правлінні базувалося на громадських засадах. Це — данина шани, ніякої платні чоловік не отримував. Щодо зарубіжної поїздки вже в ранзі представника Президента. Так, їздив — за кошти СП + «Рута». Їздив — у досить важливій справі — на переговори щодо закупівлі медикаментів. Нині лікарні району забезпечені ліками краще, ніж інші. Якщо це кримінал, то тоді треба притягати до відповідальності прем'єра, міністрів, Президента, які їдуть за рубіж на переговори.

А ось найпохмуріші передбачення, висловлені на зборах засновників «Гірника»: в Тиврові розгорнулася пропагандистська кампанія за розпуск міжгосподарського об'єднання. Якщо засновники піддадуться на цю провокацію й заберуть паї, очікувані в недалекому майбутньому досить солідні дивіденди будуть втрачені для них назавжди.

Поки йде запекла боротьба за «Гірник», економічне життя району в цей найвідповідальніший період сільськогосподарського року пущено на самоплив.

Та час, мабуть, і за розум братися, поки все те добро, що зароблено останнім часом, не пішло за вітром. Чи не пора і владним структурам «власть употребить» до тих, хто не гребує ні брехнею, ні підтасовками фактів для досягнення корисливих цілей, колотить цілим районом, нівечить життя людям.

Василь БЕРЕЗОВСЬКИЙ.
Вінницька область.

Малюнок С. Федька.

Юридична консультація

Податки: як їх сплачувати?

До редакції надходять численні запитання читачів з проблем оподаткування. Відповісти на них ми попросили фахівців юридичної фірми «Авіста-консалтинг», один із напрямів діяльності якої — податкова адвокатура.

31 квітня 1993 року відновлено дію закону України від 21.02.92 р. «Про оподаткування доходів підприємств і організацій». Чи було відновлено також дію постанови Верховної Ради України від 21.02.92 р. № 2147-XII «Про порядок введення в дію Закону України «Про оподаткування доходів підприємств і організацій», якою передбачався ряд додаткових пільг щодо оподаткування доходів, зокрема для банків і страхових організацій, науково-дослідних, наукових проектно-конструкторських і проектно-технологічних організацій тощо?

С. Катуба.
Київ.

Згідно з роз'ясненням Комісії з питань планування бюджету, фінансів і цін Верховної Ради від 9.07.93 р. № 087-2/9-297 відповідно до статті 8 Закону України «Про державний бюджет України на 1993 рік», з 1 квітня 1993 року відновлено чинність тільки закону і не відновлено чинність постанови. Таким чином, додаткові пільги, передбачені вказаною постановою, з 1 квітня цього року не діють.

Але 1993 року зберігається дія пільг щодо оподаткування доходів підприємств і організацій, наданих їм щодо оподаткування їхнього прибутку постановами Кабінету міністрів України, прийнятим до 21 червня 1993 року.

* * *

Чи є в 1993 році якісь особливості при оподаткуванні доходу (прибутку) приватних підприємств?

В. Лойко.
Львів.

Згідно з декретом Кабінету міністрів України від 26 грудня 1992 року №12-92 «Про податок на прибуток підприємств і організацій», у І кварталі цього року оподаткування приватних підприємств здійснювалось на загальних підставах.

Починаючи з 1 квітня 1993 року, коли було відновлено чинність Закону України від 21 лютого 1993 року № 2146-XII «Про оподаткування доходів підприємств і організацій», оподаткування доходів таких підприємств здійснюється за ставкою 18 відсотків незалежно від того, яким видом діяльності займається це підприємство.

* * *

Який порядок сплати за бюджетом державними підприємствами сум перевищення фактичного фонду споживання над розрахунковою його величиною?

Д. ВАСЯЦЬКИЙ.
Харків.

Положенням про регулювання фондів споживання підприємств, установ і організацій у 1993 році, затвердженим постановою Кабінету міністрів України від 31 січня 1993 року № 71 з наступними змінами і доповненнями, передбачено, що підприємства, які припустились перевищення фактичного фонду споживання над розрахунковою величиною, сплачують до буджету за рахунок прибутку, що залишається у розпорядженні підприємств, суму перевищення фактичного фонду споживання над розрахунковою величиною та штраф у подвійному розмірі зазначеної суми.

У наступних звітних періодах до відповідних бюджетів вноситься різниця між сумою перевищення у звітному періоді та сумою перевищення у попередньому періоді та штраф у подвійному розмірі цієї різниці.

Якщо має місце зменшення суми перевищення у звітному періоді у порівнянні з попереднім періодом, то з бюджету повертається платнику в п'ятиденний строк з дня отримання його письмової заяви різниця між сплаченою та нарахованою сумами перевищення, або вона зараховується в рахунок чергових платежів. Штраф за перевищення розрахункового фонду споживання, сплачений до бюджету в минулому періоді, не повертається.

Консультації подано за станом на 11 листопада 1993 р.

Торговий дім Кондратєвських — частина єдиного дому

«Крим — єдиний дім для всіх, хто в ньому живе», — під таким гаслом проводив свою роботу конгрес національно-культурних товариств Севастополя.

Протягом трьох днів його учасники обговорювали проблеми рівноправного розвитку в місті всіх громад і організацій, створених за національно-культурною ознакою, шукали шляхів налагодження і зміцнення нормальних взаємовідносин між ними і міськими властями.

Конгрес організувала і провела приватна фірма — Торговий дім Кондратєвських.

Українська політологія як наука

Статус української політології і її місце в суспільному житті обговорювалися на засіданні «круглого столу», який відбувся днями у Києві.

Його учасники обгрунтували необхідність структурного визначення української політології як науки, її ставлення до загальної політології, політологічні аспекти українського наукового націоналізму.

Колектив Національного академічного театру опери та балету України імені Тараса Шевченка глибоко сумує з приводу смерті соліста опери, народного артиста України, лауреата Державної премії України ім. Т.Г.Шевченка
ЗАГРЕБЕЛЬНОГО
Олександра Миколайовича
і висловлює глибоке співчуття рідним та близьким покійного.

ГОЛОС України

ЗАСНОВНИК — ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Газета виходить з 1 січня 1991 року

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (в.о.заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), І. ГРУШКО, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, Б. СИДОРЕНКО (заст. головного редактора), А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

♦ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
♦ Рукописів не повертаємо.
♦ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.

♦ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
♦ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Індекс 60955.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 0311222.

1, 2, 3, 4, 5, 6 і 8 сторінки набрано і зверстано в комп'ютерному центрі «Голосу України».